

N:o 82.

Af herr **C. M. Ekström**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändring i förordningen angående expeditionslösen, åsyftande rättighet för part att tidigare bekomma expedition.

Uti kongl. förordningen den 7 december 1883, angående expeditionslösen, har § 16 följande lydelse:

»Vid underdomstol på landet skall expedition, som utan särskild begäran bör utfärdas, vara att tillgå:

a) för lagtima ting eller ock allmänt eller särskildt sammanträde, hvarå sådant ting afslutas, å den för tingets afslutande bestämda dag, eller, der den sak, hvori expeditionen utfärdas, blifvit handlagd, samma dag, inom fjorton dagar derefter;

b) för annat allmänt sammanträde under lagtima ting i slutligen afgjordt mål inom fjorton dagar efter beslutets afkunnande, men i annan sak senast vid nästa allmänna sammanträde eller, der sådant icke under tinget hålles, å den för tingets afslutande bestämda dag;

c) för urtima ting eller annan extra förrättning inom sex dagar efter förrättningens afslutande.

För part, hvilken gjort anmälan om fullföljande af talan mot meddeladt beslut eller fått sig förelagdt att något fullgöra, skall dock, ändå att, enligt hvad här ofvan sägs, längre rådrom för expeditions tillhandahållande eljest är medgifvet, expeditionen vara att undfå, i förra fallet inom sex dagar efter det sådan anmälan skett och i senare fallet så tidigt, att fullgörandet må kunna medhinnas.

Hos annan myndighet, än nu är nämnd, skall expedition, hvilken utan särskild begäran bör utfärdas, hållas tillgänglig, då det i expeditionen innefattade beslut utgifves efter anslag å den genom anslaget bestämda dag, då det muntligen afkunnas, inom sex dagar derefter och, då det annorledes meddelas, så tidigt, att vederbörande må utan uppskof undfå expeditionen; dock bör protokoll öfver vexelprotest vara att erhålla dagen efter det protesten skett.

Expedition, som utfärdas till part, hvilken endast på grund af egen begäran är skyldig lösa densamma, skall jemväl hållas för honom tillgänglig inom tid, som finnes här ofvan föreskrifven, der icke expeditionen äskas först derefter eller så sent före samma tids utgång, att dess utskrifvande icke dessförinnan medhinnes, i hvilka fall expeditionen bör vara att tillgå inom fjorton dagar efter det den blifvit begärd.

Expedition, som begäres af annan än part, skall vara att tillgå genast eller så snart som möjligt; dock bör vid utmätning, om borgenär eller gäldenär äskar protokoll öfver förrättningen, sådant protokoll senast nästa dag hållas honom till handa.»

Dessa föreskrifter kunna uppfylla sitt ändamål i de domsagor, der tingen ännu hållas efter stadgandet i 2 kap. 1 § rättegångsbalken, men uti de domsagor deremot, der tingen hållas i enlighet med föreskrifterna i kongl. förordningen den 17 maj 1872, kan detta ej sägas vara förhållandet, ty om än i domsagor, som utgöras af ensamt ett tingslag, der i så fall tio allmänna sammanträden årligen hållas, målen i mera omfattande rättegångar kunna uppskjutas med förbigående af nästföljande, vanligen inom en månad infallande sammanträde, hvarigenom en — vid jämförelse med äldre förhållanden — någorlunda skyndsam handläggning vinnes, har detta icke blifvit fallet i de domsagor, som bestå af tvenne tingslag och hvarest å vårtinget årligen hållas tre samt å höstetinget två eller sammanlagdt allenast fem allmänna sammanträden. Under sådana omständigheter bör icke lämpligen ofvanberörda tillvägagående ega rum i afseende å målens uppskjutande, ehuru så ty värr ofta måste ske. Expeditionerna i uppskjutna mål komma nemligen vederbörande parter till handa å första dagen af det sammanträde, under hvilket målen borde handläggas, men parterna nödgades då, när de betagits tillfälle att på förhand granska handlingarna, antingen att lemna sina rättegångar till pröfning i mer eller mindre outredt skick eller ock äfventyra en både onödigtvis kostsam och i många fall allt för riskabel tidsutdrägt.

På grund häraf och då den snabbhet i rättskipningen, som tydligen afsetts med 1872 års tingsordning, i väsentlig mån motverkas

af det förhållande, jag nu tillåtit mig påvisa, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om sådan ändring i ofvanberörda 1883 års kongl. förordning, att parterna vid underdomstolarne å landet måtte hos rättens ordförande tillhandahållas sina expeditioner i uppskjutna mål minst en vecka före det nästföljande allmänna tingsammansammanträdet, der ej dylika expeditioner böra utlemnas å för tings afslutande särskildt utsatt dag.

Stockholm den 27 januari 1893.

C. Maur. Ekström.

N:o 83.

Af herr **P. Pehrsson** i Norrsund, *om beviljande af ett anslag å 7,500 kronor i och för understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid vissa landtmannaskolor.*

Vid förlidet års lagtima riksdag väcktes af mig en motion, n:o 39, om understöd åt mindre bemedlade lärjungar i sådana landtmannaskolor, som åtnjuta understöd af staten.

Med fullt erkännande af förslaget goda syfte ansåg sig statsutskottet likväl icke då kunna tillstyrka motionen, emedan någon tillförlitlig erfarenhet rörande landtmannaskolors förmåga att fylla sin uppgift icke kunnat erhållas under de få år de varit i verksamhet. Ehuru motionen afslogs af båda kamrarne, röntes den dock från flera håll bifall, hvarför jag af intresse för vår modernäring vågar återkomma med densamma.